

NSC aan het werk

Voorbeelden van succesvol handelen van
de Netwerken Sociale Cohesie

FORUM

INSTITUUT VOOR
MULTICULTURELE
ONTWIKKELING

INHOUD

Inleiding	4
Het ontstaan van de 'NSC-methode'	5
Cases Netwerken Sociale Cohesie:	7
1. Laagdrempelig meldpunt discriminatie in Helmond	8
2. Openhartige dialoog tussen horeca en geweigerde jongeren in Parkstad Limburg	10
3. Op zoek naar sociale dimensie voor Brede School in Breda	12
4. Alternatief slachthuis voor Offerfeest in Breda	14
5. Druk van de ketel na sluiting Islamitische basisschool in Amsterdam	16
Wat de Netwerken nog meer ondernemen	18
Tot slot	20
In contact met de Netwerken Sociale Cohesie	21
Colofon	22

INLEIDING

In een aantal Nederlandse steden functioneren sinds enige tijd Netwerken Sociale Cohesie (NSC's), samengesteld uit 'sleutelfiguren' met uiteenlopende achtergrond afkomstig uit de lokale gemeenschappen. Ze leggen zich toe op het signaleren van (etnische) spanningen, liefst in een zo vroeg mogelijk stadium. En, niet minder belangrijk, het wegnemen daarvan. Door een dialoog op gang te brengen, contacten te organiseren, onderliggende oorzaken op te sporen en oplossingsrichtingen aan te geven. Dit alles met als belangrijk doel om de relaties tussen groepen autochtone en nieuwe Nederlanders gezond te houden en waar mogelijk te verbeteren. In het belang van de samenhang en stabiliteit van onze maatschappij.

Een initiatief van FORUM

Netwerken Sociale Cohesie zijn in het leven geroepen door FORUM, Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling. FORUM faciliteert en ondersteunt de NSC's waar nodig. Daarnaast zorgt FORUM ervoor dat de verschillende lokale NSC's in het land onderling kennis en ervaringen uitwisselen. Op die manier vormen de lokale NSC's tevens één groot, landelijk Netwerk Sociale Cohesie en kunnen ook ontwikkelingen die het lokale niveau overstijgen, op passende wijze worden opgepakt.

De Netwerken in de praktijk

Waar houden de Netwerken zich nu in de praktijk mee bezig? Bedoeling van deze uitgave is om daar een idee van te geven. Dat gebeurt aan de hand van een aantal cases, aangedragen door de coördinatoren van de verschillende lokale netwerken.

Daaraan voorafgaand beschrijven we in het kort de ontstaansgeschiedenis van de Netwerken. Wat inmiddels de *NSC-methode* is gaan heten, kristalliseerde zich uit tijdens spraakmakende gebeurtenissen met een etnische achtergrond, zoals de ongeregelde heden op het Amsterdamse Mercatorplein en de omsingeling van het Laakkwartier in Den Haag. Bestuursleden van het toenmalige Marokkaans-Nederlandse Interactieteam (gevormd na de aanslagen in New York van 11 september 2001) slaagden erin oplopende spanningen te neutraliseren. Door gebruik te maken van hun expertise, contacten te leggen met de juiste personen, dialogen te organiseren en de-escalerende processen op gang te brengen. Elementen die in wisselende vorm voortdurend terugkomen in de acties die de naderhand gevormde Netwerken Sociale Cohesie in Nederlandse steden ondernemen.

HET ONTSTAAN VAN DE 'NSC-METHODE'

Dreigend etnisch geweld rond het Mercatorplein

Op woensdagavond 6 augustus 2003 schoot een blanke politieagent in het Javaans-Surinaamse eethuis Warung Swietie aan het Amsterdamse Mercatorplein de 33-jarige Marokkaan Driss Arbib dood. Arbib had in het restaurantje ruzie gekregen met enkele mannen die zijn vriendin lastigvielen. Nadat een van hen hem een kopstoot had gegeven, was hij naar huis gegaan om een twintig centimeter lang keukenmes te halen. Toen hij terugkeerde was de politie al gearriveerd. Een agent zag het mes, voelde zich bedreigd en schoot. Het begin van hoog oplopende spanningen in de wijk. Een 'racistische moord', heette het al gauw. En de situatie dreigde drastisch uit de hand te lopen. Reden voor de voorzitter en de secretaris van het twee jaar eerder gevormde Marokkaans-Nederlands Interactieteam, Halim El Madkouri en Sadik Harchaoui, om in actie te komen en te proberen het tij te keren.

Quick scan en snelle actie

Dat lukte wonderwel. Halim El Madkouri: "In dit soort situaties lopen emoties hoog op. En er zijn altijd partijen die daar gebruik van willen maken, of beter gezegd: misbruik. Voor je het weet is de zaak zodanig geëscaleerd dat het oorspronkelijke probleem uit zicht raakt, en daarmee ook mogelijke oplossingen. Dat proces tot staan brengen, beschouwden we dan ook als onze voornaamste taak. En dat moest snel gebeuren, dat beseften we ook. Samen met enkele sleutelfiguren uit de buurt hebben we de situatie geanalyseerd, een quick scan gemaakt zou je kunnen zeggen. De huidige coördinator van het Amsterdamse Netwerk Sociale Cohesie, Hossaine Boulachiouck, destijds opbouwwerker in de wijk, heeft daarbij een prominente rol vervuld. Wat is er precies gebeurd? Wat heeft de overheid tot nu toe ondernomen en wat niet? Welke actoren kunnen we onderscheiden? Wie zijn de mensen die er werkelijk toe doen in de gegeven omstandigheden?"

Sleutelfiguren traceren

Strategie, zo vertelt El Madkouri, was om de wijk af te schermen van escalerende invloeden van buiten. "Niet door er een hek omheen te zetten. Daar gaan wij ook niet over; je moet in zo'n rol nooit het werk van politie en openbaar bestuur willen overnemen. Nee, afschermen in sociale zin. Door toonaangevende mensen in de wijk een aanzienlijk grotere rol te geven. En zo de speelruimte voor actoren van buiten te minimaliseren. We hebben dat gedaan door een bijeenkomst te organiseren op het stadhuis en sleutelfiguren uit de wijk rechtstreeks te laten communiceren met de burgemeester."

Mobiliseren wat maar mogelijk is

Een bijzonder effectieve manoeuvre, bleek al snel. Want de aldus getraceerde sleutelfiguren konden vervolgens in de wijk hun invloed aanwenden. "Zo kregen we ook greep op de jongeren.

Op een indirecte manier. Via het moskeebestuur kom je in contact met ouders, die hun kinderen kunnen afhouden van radicale acties. Je mobiliseert eigenlijk alles wat te mobiliseren valt, daar komt het in essentie op neer.”

Blijvende structuur voor succesvolle aanpak

Die ad hoc-ontwikkelde aanpak werkte zo goed dat besloten werd er een blijvende structuur aan te geven. Door plaatselijk, in grote steden, netwerken van sleutelfiguren te vormen, met ‘tentakels’ diep in de allochtone gemeenschappen. Bij een calamiteit, maar ook bij beginnende vormen van sociale onrust, kan op die manier direct actie worden ondernomen. FORUM adopteerde het idee en nam het initiatief om verspreid door het land Netwerken Sociale Cohesie in het leven te roepen en er een begeleidingsstructuur voor te creëren.

Cases

Netwerken Sociale Cohesie

Vijf praktijkvoorbeelden van succesvol handelen van de verschillende lokale Netwerken Sociale Cohesie.

1. Laagdrempelig meldpunt discriminatie in Helmond

Aanleiding

Een echt Meldpunt Discriminatie, zoals andere steden dat kennen, bestaat niet in Helmond. Alleen een mogelijkheid voor jongeren om hun beklag te doen als ze geweigerd of onheus bejegend worden in de horeca. Dat is te beperkt, vonden leden van het Helmondse Netwerk Sociale Cohesie. Vooral binnen allochtone bevolkingsgroepen, zo signaleerden zij, steken gevoelens van gediscrimineerd te worden in toenemende mate de kop op.

Actie

Als gevoelens van gediscrimineerd te worden, of die nu terecht zijn of niet, geen adequate uitweg kunnen vinden, zullen die zich verhard en tot uitdrukking komen in frustratie, wrok en sociale tegenstellingen. Met alle (ongewenste) gevolgen van dien. Reden voor het Helmondse netwerk om het initiatief te nemen voor een laagdrempelig, breed Meldpunt Discriminatie.

Coördinator Karim Ajouaou: "Of het nu om echte discriminatie gaat of niet, maakt voor ons niet eens zoveel uit. Ook *gevoelens* nemen wij serieus. Die zijn in feite even ernstig. Ook als later blijkt dat er eigenlijk meer sprake is van een misverstand. Je krijgt dan net zo goed verwijdering en een begin van processen die de sociale cohesie bedreigen. Kort gezegd is onze werkwijze: uitzoeken wat er precies gebeurd is, proberen misverstanden uit de wereld te helpen en mensen dichterbij elkaar brengen. Maar geen misverstand: als blijkt dat er echt, doelbewust is gediscrimineerd wijzen we slachtoffers op de mogelijkheid aangifte te doen en begeleiden we hen daar bij."

Onder meer via een (meertalige) flyer worden Helmonders op het nieuwe anti-discriminatie-initiatief gewezen. Daarin accentueert het Netwerk direct al het belang van een goede communicatie tussen bevolkingsgroepen. "In voorkomende gevallen willen we ook de discriminerende partij benaderen, en om uitleg vragen. Zo breng je een dialoog op gang, waardoor vervelende opmerkingen, al mag je die misschien niet eens discriminatie noemen, achterwege blijven."

Aan (vermeend) discriminerende uitlatingen liggen in de visie van het Helmondse Netwerk lang niet altijd kwade bedoelingen ten grondslag. Het is maar precies wat de ander erin hoort, welke gevoelens worden losgemaakt. Een losse opmerking in de trant van 'jullie Marokkanen...', al gaat het dan maar over een slordig tuintje of spelende kinderen, kan heel stigmatiserend en grievend overkomen. Het Netwerk wil zich inspanssen om autochtone Helmonders daar van bewust te maken.

Resultaat

De eerste ervaringen van het alternatieve Meldpunt zijn bemoedigend. Betrokkenen waarderen de aanpak en kiezen bij incidenten in het schemergebied tussen discriminatie en onheus bejegening graag voor de dialoog-optie van het Netwerk. Met instanties als politie, gemeente en onderwijs is inmiddels het gesprek geopend, om een goede onderlinge afstemming en samenwerking te waarborgen.

...ONDERTUSSEN IN HELMOND...

2. Openhartige dialoog tussen horeca en geweigerde jongeren in Parkstad Limburg

Aanleiding

Allochtone, vooral Marokkaanse, jongeren kwamen in het uitgaanscentrum van Heerlen steeds vaker voor een gesloten deur te staan. Ook kleinere disco's en andere horecagelegenheden waar in het verleden nooit problemen optraden, weigerden 'gekleurde' jongeren de toegang. Leden van het Netwerk Sociale Cohesie in de regio Parkstad kregen er lucht van en besloten tot actie. Geweigerd worden, doet immers pijn. Zeker als goede argumenten ontbreken. Vervreemding en subversief gedrag zijn het gevolg, wat een directe aanslag betekent op de sociale cohesie.

Actie

Via het Netwerk vonden de verontrustende signalen hun weg naar het Meldpunt Discriminatie en de gemeente. Hoewel de problematiek daar hoogst serieus werd genomen en onderwerp van overleg was in de zogenaamde 'tijdigheidsoverleggen' met politie, horeca en andere partijen, wilde het Netwerk ook zelf stappen zetten. Besloten werd een brede, 'onbevangen' dialoog te organiseren. Coördinator Cecile Weijs: "Heel nadrukkelijk wilden we het probleem niet reduceren tot een affaire met daders en slachtoffers. Met elkaar in gesprek gaan, daar gaat het om. Een dialoog tussen weigeraars en degenen die geweigerd worden. Zodat ze over en weer een gezicht krijgen – de jongeren en de horeca-ondernemers. Wat is het probleem bij die ondernemers? Ook dat wilden we weten. Wat ervaren zij? Hoe komt het dat ze gasten waar ze normaal geld aan verdienen, niet binnenlaten?"

Het Netwerk koos voor een voorzichtige aanpak, met allereerst een voorgesprek met de horeca. "Dat leek ons beter dan direct de confrontatie aangaan. Die zie je toch al ontstaan: jongeren gaan met veel tumult aan de deur staan, vanuit een houding van 'we zullen toch wel niet naar binnen mogen'. Wat dan vervolgens blijkt te kloppen. De horeca wil immers geen opstootjes en weigert ze nog nadrukkelijker dan ze al deden."

Bij de eigenlijke dialoog nodigde het Netwerk ook allochtone jongeren uit die *niet* geweigerd worden. Want die bleken er ook te zijn. Een aanwijzing voor het Netwerk dat het niet ging om keiharde etnische discriminatie, maar wellicht meer om uiterlijk en gedragsaspecten. Hetgeen op voorhand ruimte leek te bieden voor oplossingen.

Draagvlakvergrotend was verder de participatie van de Bewonersraad Centrum Heerlen. Cecile: "Hun belang is dat de binnenstad veilig en leefbaar blijft, bezoekers zich prettig voelen en er horeca in de binnenstad blijft. Een doelstelling die overigens helemaal strookt met die van de gemeente. In het Heerlense coalitieakkoord staat dat de stad jongeren aan zich wil binden, dat jongeren zich aangetrokken moeten voelen tot het centrum en zich daar prettig voelen. Dat geldt ook voor allochtone jongeren, lijkt ons."

Resultaat

Het idee van een dialoog kreeg een verrassend positief onthaal, bij alle betrokken partijen. En de bijeenkomst zelf leidde tot tal van nieuwe inzichten en openingen voor verbeteringen. Met name van de kant van de horeca. De indruk van het Netwerk is dat het zondermeer positief en preventief werkt als horeca-exploitanten op deze wijze worden aangesproken op hun beleid. Een bijzondere dimensie kreeg de dialoog verder door de aanwezigheid van allochtone jongeren die doorgaans *geen* problemen ondervinden in het uitgaansleven. Hun inzichten en tips bleken van grote waarde voor etnische leeftijdgenoten die *wel* voor gesloten deuren komen te staan.

...DE ALLEREERSTE "ONBEVANGEN OPENHARTIGE DIALOOG" TUSSEN HORECA EN "GEKLEURDE JONGEREN"...

3. Op zoek naar sociale dimensie voor brede school in Breda

Aanleiding

Een brede school combineert onderwijs, peuterspeelzaal en jeugdwerk, waardoor de ontwikkelingskansen van kinderen (en ouders) worden verbeterd. Tevens vervult een dergelijke school een belangrijke sociale functie in de wijk, fungeert als ontmoetingsruimte, activiteitscentrum en middelpunt van stedelijke vernieuwing. Bij de brede scholen in Breda komen die laatste functies nog niet erg uit de verf, zo bleek uit een gemeentelijke evaluatie. Reden voor het Bredase Netwerk Sociale Cohesie om in actie te komen. In concept biedt de Brede School immers schitterende kansen om de sociale cohesie naar een hoger plan te tillen.

Actie

Dat de brede school als concept in Breda niet tot volle wasdom komt, is jammer maar tegelijkertijd ook begrijpelijk. Leerkrachten en directie van zo'n school focussen op de educatie, dat is hun vak; daar zijn ze voor aangenomen. Geen wonder dat de coördinator van brede school Vlierenbroek in de wijk Haagse Beemden, de stellingname van het Bredase Netwerk toejuichte. Coördinator Ronald van Geene: "Men ziet het als een welkome ondersteuning. Waarbij wij onze doelstelling overigens wel duidelijk hebben afgebakend. Het gaat er ons om de buurtbewoners te activeren, en het burgerinitiatief te stimuleren en te ondersteunen. Met de kanttekening dat het op langere termijn natuurlijk aan de buurt zelf is – en dan nadrukkelijk niet alleen ouders van kinderen op die school – om activiteiten te organiseren en de mogelijkheden van de brede school ten volle te benutten. De aanjaagfunctie nam de vorm aan van een drietrapsraket. Allereerst werden gesprekken gevoerd met relevante actoren in de wijk: opbouwwerkers, voorzitters van buurtverenigingen en de coördinator van de brede school. "Bewust hebben we hen één op één geïnterviewd, om een goed beeld te krijgen van hun attitude ten opzichte van de brede school, anders ben je toch een beetje in het luchtledige bezig. Vervolgens heeft zich een kerngroep, bestaande uit leden van het Netwerk, de opbouwwerker en een aantal actieve buurtbewoners gevormd, die een aantal korte bijeenkomsten heeft gehouden, niet langer durend dan een uur. Deze hebben geleid tot een wijkbrede bijeenkomst, waar iedereen zich kon uitspreken over de invulling van activiteiten op de brede school. Aan die bijeenkomst hebben we ruime ruchtbaarheid gegeven, met persoonlijke uitnodigingen, persberichten en flyers. Als er niemand op af zou komen, hadden we op voorhand al besloten, zou het einde oefening voor ons zijn. De buurt moet tenslotte een eigen verantwoordelijkheid oppakken."

Resultaat

De buurtbrede bijeenkomst bleek een succes. Zoals het er nu naar uitziet zal de brede school een 'doorstart' kunnen maken en de komende jaren daadwerkelijk kunnen uitgroeien tot sociaal middelpunt van de wijk Haagse Beemden. Waarmee het Netwerk aantoonde dat buurtbewoners metterdaad gestimuleerd kunnen worden om hun verantwoordelijkheid voor de buurt op te pakken en hun talenten aan te spreken bij het gezamenlijk organiseren van activiteiten.

4. Alternatief slachthuis voor Offerfeest in Breda

Aanleiding

Het Offerfeest behoort samen met het Suikerfeest tot de belangrijkste feesten van de islam. Een moslim die het zich kan veroorloven, laat een schaap slachten en deelt het vlees met familie, gasten en armen. Een groot probleem tekende zich af toen moslims in Breda voor de rituele slachting niet meer terecht konden bij hun vaste adres. Zelf slachten, in de tuin of op het balkon, leek als enige mogelijkheid over te blijven, maar dat zou de verhoudingen met de autochtone bevolking onder zware druk zetten, beseften de leden van het Bredase Netwerk Sociale Cohesie.

Actie

In voorgaande jaren lieten Bredase moslims hun dieren slachten bij een islamitische slagerij in Raamsdonkveer. Al langere tijd beschikt Breda namelijk niet meer over een eigen slachthuis. Maar in 2006 konden ze ook op dat alternatieve adres niet meer terecht. Volgens de desbetreffende slager hadden de moslims dat aan zichzelf te wijten. "Ik gaf de moskee ieder jaar voorrang. Maar de rest van het jaar zie ik er niemand van terug. Ik houd er geen klandizie aan over. Ik heb genoeg andere vaste klanten, winkels die wekelijks bij mij bestellen. Die gaan dit jaar voor."

Het feit dat het feest precies op oudejaarsdag viel, speelde wellicht ook mee. Vind dan maar eens gekwalificeerd personeel om 400 offerdieren te slachten. Een alternatief moest dringend worden gevonden, vond het Bredase Netwerk Sociale Cohesie.

Driss Siraji, prominent lid van het Netwerk: "Er is geen keuze. Moslims *moeten* slachten. Het is een van de belangrijkste feesten in onze religie." Bijzonder blij was Driss dan ook dat na intensief speurwerk in de wijde regio, en met gebruikmaking van de talrijke, goede contacten in het Netwerk, toch nog een bedrijf bereid gevonden werd om de Bredase moslims uit de brand te helpen: een familiebedrijf dat wekelijks 100 varkens en 10 koeien slacht. Vier gediplomeerde slachters konden bovendien worden gevonden om de offerdieren volgens het voorgeschreven ritueel te slachten.

Resultaat

Rond de jaarwisseling werden bij de slachterij zo'n 400 schapen van Bredase moslims op professionele wijze geslacht. Een chaotische situatie, en mogelijk hoog oplopende maatschappelijke spanningen, als gevolg van 'thuislacht' bleven achterwege. Ook de distributie van de geslachte dieren geschiedde op doordachte, overlastvermijdende wijze. Via een nummersysteem konden de moslims alsnog hun offerdier verspreid over oudejaarsdag afhalen bij de moskee Arrahman aan de Archimedesstraat in Breda.

...OFFERFEEST 2006 IN BRED A VOOR IEDEREEN
PROBLEEMLOOS VERLOPEN...

5. Druk van de ketel na sluiting Islamitische basisschool in Amsterdam

Aanleiding

Financieel wanbeleid en een matige onderwijskwaliteit waren voor staatssecretaris Dijkma (Onderwijs) reden om drie basisscholen van de Stichting Islamitische Basisscholen Amsterdam (SIBA) te sluiten. Een interim-bestuurder probeerde in opdracht van het ministerie een jaar lang een nieuwe schoolleiding samen te stellen, maar uiteindelijk zagen de ouders de voorgestelde oplossing niet zitten: een overname door de – seculiere – Esprit-scholengroep. En wat de ouders massaal wél wilden, een overgang naar de bestaande islamitische As Siddieq-school, wilden gemeente en rijk weer niet. Sociale onrust, verzet en verscherping van tegenstellingen tekenden zich af. Vooral in de Transvaalbuurt in Amsterdam-Oost, waar de Abraham el Khaliel-school definitief dicht zou moeten. Voldoende reden voor het Amsterdamse Netwerk Sociale Cohesie om in actie te komen.

Actie

Als een voorzitter sjoemelt met geld, moeten ouders en kinderen daar dan de dupe van worden? Die vraag beheerste het debat in de Transvaalbuurt en vormde voor het Amsterdamse Netwerk Sociale Cohesie het concrete aanknopingspunt voor een poging de gemoederen enigszins tot bedaren te brengen. Coördinator Hossaine Boulachioukh: “Ouders geloofden de argumenten van de officiële instanties eenvoudigweg niet. Daar zat een belangrijk probleem. Het idee had postgevat dat de scholen moesten sluiten omdat het om islamitisch onderwijs ging. Terwijl dat feitelijk helemaal niet zo was. Die kloof hebben we geprobeerd te overbruggen. Door gesprekken te voeren met ouders, het interimbestuur en de gemeente. En de verkregen informatie over en weer terug te koppelen. Op die manier lukte het een basisniveau van onderling begrip tot stand te brengen. Partijen die niet meer met elkaar praatten, raakten weer in gesprek. Waardoor uiteindelijk ruimte ontstond voor een constructieve oplossing.”

Na sluiting van de El Khaliel-school, zo wist het Netwerk te regelen, zouden leerlingen met busjes naar een andere islamitische basisschool, elders in de stad, worden vervoerd. Met die nieuwe school zou bovendien worden afgesproken dat de El Khaliel-leerlingen het vertrouwde lesmateriaal konden blijven gebruiken. “Op die manier ontstond een alternatief waar ouders mee konden leven, en waar kinderen zo min mogelijk onder leden.”

Resultaat

Het Netwerk slaagde erin een escalerend conflict terug te brengen tot een beheersbaar probleem. Door een intermediaire, bemiddelende rol te vervullen. In een buurt die bekend staat als moeilijk, Transvaal in Amsterdam-Oost (een van de 40 ‘prachtwijken’ van minister Vogelaar), kregen sociale, etnisch getinte spanningen op die manier geen kans.

...BEVREDIGEND ALTERNATIEF VOOR GESLOTEN ISLAMITISCHE BASISCHOOL...

Wat de Netwerken Sociale Cohesie nog meer ondernemen

De beschreven casussen geven een goede indruk van wat de Netwerken Sociale Cohesie ondernemen en welke rol ze vervullen. Maar vanzelfsprekend gaat het slechts om een greep uit een heel scala van interventies.

In het kort nog wat andere activiteiten van de Netwerken:

- **In gesprek over 'Marokkanendrama'**

Op initiatief van het Netwerk Sociale Cohesie Amsterdam discussieerden jongeren en ouders in De Meervaart in Amsterdam-Osdorp met schrijfster Fleur Jurgens over haar boek 'Het Marokkanendrama'. Jurgens onderzocht waarom zoveel Marokkaanse jongens mislukken in de Nederlandse samenleving. Aanwezig op de drukbezochte bijeenkomst waren ook minister Vogelaar, burgemeester Job Cohen en wethouder Lodewijk Asscher van Amsterdam en Sadik Harchaoui, directeur FORUM. Zonder de feiten en knelpunten die in het boek worden aangedragen te ontkennen, vond het Netwerk het belangrijk niet in het negatieve te blijven steken, maar om lijnen uit te zetten voor de toekomst van de Marokkaanse gemeenschap in Nederland.

- **Op de bres voor gebedsruimte in ziekenhuis**

In het Amphia Ziekenhuis in Breda dreigde de gebedsruimte wegens ruimtegebrek een andere bestemming te krijgen. Het plaatselijke Netwerk Sociale Cohesie sprong alert in op de onrust die ontstond en nam contact op met het management van het ziekenhuis. De uitwisseling van standpunten leidde ertoe dat het ziekenhuis de maatregel uiteindelijk terugdraaide.

- **Geen discriminerende taal op de tribune**

Tijdens uitwedstrijden van de Bredase voetbalclub VV Barça kregen allochtone spelers steeds vaker discriminerende opmerkingen naar hun hoofd geslingerd. Het Netwerk Sociale Cohesie Breda hoorde hierover en ging in gesprek met het bestuur van de voetbalvereniging. Het Netwerk kwam met de suggestie om een forum te vormen waarbinnen KNVB, voetbalclubs, de korpschef van de politie, Openbaar Ministerie en burgemeester gezamenlijk werken aan een oplossing. En wat het Netwerk betreft, komt die er gegarandeerd.

- **Op zoek naar allochtone vrijwilligers**

In Helmond trekken de voetbalverenigingen steeds meer allochtone jongeren. Een prima ontwikkeling, echter: allochtone vrijwilligers zijn slechts met een lantaarntje te vinden. En dat terwijl de verenigingen veelal *draaien* op vrijwilligers. Klachten over de minimale betrokkenheid van ouders zijn dan ook het gevolg, wat vanzelfsprekend spanningen oplevert. Het Netwerk Sociale Cohesie kreeg er lucht van en ging in gesprek met de verenigingen. Waarbij het met name ging om de cultuurverschillen en de wijze van benaderen van allochtone ouders. Dat leidde tot een nieuw plan van aanpak, met ook een actieve betrokkenheid van de gemeente Helmond.

- **Achmed versus Fatima**

Marokkaanse vrouwen verkeren nog altijd in een ondergeschoven positie, qua emancipatie moet nog een enorme slag worden gemaakt: dat althans is de wijdverbreide opvatting. Maar wat vinden die vrouwen daar eigenlijk zelf van? Het Netwerk Sociale Cohesie Den Haag nam het initiatief tot een openbaar debat 'Achmed versus Fatima'. Een schot in de roos, zo bleek. Aan de hand van puntige stellingen wisselden mannen en vrouwen in een Lagerhuis-achtig debat standpunten uit. Op het scherp van de snede. Na een aarzelend begin gingen 'Achmed' en ook 'Fatima' onbevangen de confrontatie aan. Daaruit bleek weer eens dat clichés en algemeenheden allerminst universele geldingskracht hebben.

- **Aerobics voor allochtone vrouwen**

Allochtone burgers, vooral vrouwen en ouderen, doen weinig aan lichaamsbeweging. Het ontbreekt aan laagdrempelige sportactiviteiten, stelde het Netwerk Sociale Cohesie in Parkstad Limburg vast. Om daar verandering in te brengen, opende het Netwerk het overleg met gemeentelijke instanties en welzijnsstichtingen. Met als eerste tastbaar resultaat een wekelijks aerobics-uur voor allochtone vrouwen in Kerkrade.

Tot slot

Netwerken Sociale Cohesie vervullen in alle steden waar ze momenteel actief zijn een waardevolle, enigszins informele rol bij het tegengaan van tegenstellingen tussen bevolkingsgroepen. Maar ook slagen ze erin sociale verhoudingen over een breed front tastbaar te verbeteren. Alle reden om de Netwerken een stevige, duurzame positie te geven in het sociale krachtenveld van steden en regio's. En het aantal Netwerken op beheerste wijze uit te bouwen.

Steden met een Netwerk Sociale Cohesie

Netwerken Sociale Cohesie zijn momenteel actief in:

Stad	Coördinator	E-mail / Telefoon
• Amsterdam	Houssaine Boulachioukh	E hboulachioukh@dock.nl T 06 - 48 431 706
• Breda	Ronald van Geene	E rvgeene@wanadoo.nl T 06 – 30 100 459
• Den Haag	Yamina Bekkali	E y.bekkali@wanadoo.nl T 06 – 26 726 790
• Helmond	Karim Ajouaou	E k_ajouaou@hotmail.com T 06 - 41 544 577
• Parkstad Limburg	Cecile Weijs	E c.weijs@centrumvoordiversiteit.nl T 045 - 571 4014

In contact met de Netwerken Sociale Cohesie

Wilt u meer weten over de Netwerken Sociale Cohesie en waar zij zich mee bezighouden? Kijk dan op www.socialecohesie.nl of neem contact op met projectleider Mostapha El Madkouri van FORUM, Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling (T 030 – 297 4266 E m.elmadkouri@forum.nl)

Postbus 201
Kanaalweg 86
3500 AE Utrecht

Colofon

'Netwerken aan het werk' is een uitgave van
FORUM, Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling

Tekst:

Dick Groenendijk, Luyksgestel
Mostapha El Madkouri (FORUM)

Cartoons:

Johan van Zanten, Amsterdam

Ontwerp:

Urban Perception, Amsterdam

Aan deze publicatie werkten verder mee:

de coördinatoren van de Netwerken Sociale Cohesie

FORUM

INSTITUUT VOOR
MULTICULTURELE
ONTWIKKELING